

**Francouzsko-český
a česko-francouzský slovník
odborných výrazů z knihovnictví
a informačních služeb.
Brno 1998. 81 s.**

Jako 9. svazek edice Informační zdroje vydalo Sdružení knihoven ČR (Kounicova 1, Brno) v loňském roce velice užitečnou pomůcku. Po anglické verzi knihovnického slovníku z roku 1995 a německé verzi z roku 1996 došlo konečně i na jazyk francouzský. Obě autorky slovníku (Jarmila Burgetová z Knihovny Akademie věd ČR i Anna Machová z odboru knihovnictví Národní knihovny ČR) přistoupily k jeho sestavení velmi zodpovědně. Neomezily se jen na výběr pojmů z odborných slovníků, ale řadu termínů získaly excerpce knihovnických časopisů uložených ve studovně knihovnické literatury Národní knihovny ČR. Dokládají to výrazy, které se používají teprve krátkou dobu jako např. podložka pod myš, přístupný na webu, snímač čárového kódu či virtuální knihovna. Ocenil jsem, že se ve slovníku najdou některé termíny, které s knihovnictvím souvisejí okrajově a přitom se ve všeobecných slovnících obtížně hledají.

Mezi takové autorky správně zařadily termíny počet systemizovaných míst, rozpočtová organizace nebo výdaje na nákup fondů. Jejich výborná znalost knihovnického prostředí a knihovnické terminologie se pozná na přesnosti českých knihovnických ekvivalentů, ke kterým se stěží najdou výhrady. (Výraz „organisme dépositaire“ bych ale spíše překládal jako příjemce povinného výtisku než jeho nabyvatel, protože prvně uvedený výraz je více frekventovaný.) Pečlivě zpracovanému slovníku tak lze vytknout například skutečnost, že některá synonyma nejsou uvedena na svém místě podle abecedy, ale na řádce za jiným synonymem. Český výraz „výpůjční řád“ se tak nenajde pod písmenem „v“, ale pod písmenem „k“ jako synonymum k termínu „knihovní řád“. Podobně francouzský termín „règles catalographiques“ pro katalogizační pravidla není uveden pod písmenem „r“, ale pod písmenem „n“ jako synonymum pro výraz „normes de catalogage“. U termínů tvořených přídavným a podstatným jménem se autorky snažily důsledně dodržovat pořadí adjektivum před substantivem, takže výrazy „razítka datovací“, „řazení systematické“, „skříňka katalogová“, „vazba zpětná“ a „výpůjčka prezenční“ (na rozdíl od absenční výpůjčky) nejen působí rušivě, ale obtížně se ve slovníku hledají. Toto je však drobnost, podobně jako duplicita výrazů „korporativní autor“ a „křídový papír“, která nijak neovlivní dobrý dojem ze slovníku. Jeho praktičnost jsem ocenil právě před týdnem, kdy jsem psal dopis do francouzské knihovny a kdy jsem v recenzovaném slovníku nenašel pouze výraz „krádež v knihovně“ (slovník však uvádí výraz „système ochrany proti krádežím“) a „kompaktní regály“

ing. Aleš Brožek

